

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศจีนเป็นประเทศที่ความเจริญก้าวหน้าทางธุรกิจสูง เห็นได้จากข้อมูลของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (2556, เว็บไซค์) ที่กล่าวว่า “ประเทศจีนมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และในปีที่ผ่านมาได้มี GDP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ) สูงเป็นอันดับ 2 ของโลก แชนหน้าประเทศญี่ปุ่นทั้งรัฐบาลจีนยังมีนโยบายให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้นักธุรกิจชาวจีนให้ไปลงทุนยังต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ชาวจีนเดินทางมาลงทุนเป็นอย่างมาก เนื่องจากปัจจัยและความพร้อม เหมาะแก่การลงทุนเป็นอย่างยิ่ง” ในด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีด้านต่างๆ ไม่แพ้กับหลายๆประเทศในทวีปเอเชีย อาทิเช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ที่มีชื่อเสียงในด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก อีกทั้งในปัจจุบันนี้รัฐบาลจีนได้ให้การสนับสนุนบริษัทของคนจีนที่มีความพร้อม และมีศักยภาพเพียงพอในการลงทุนหรือร่วมลงทุนยังต่างประเทศ และประสิทธิภาพทางการผลิตสินค้าของประเทศจีนนั้นสามารถผลิตสินค้าได้จำนวนมากและมีจุดเด่นในด้านราคาที่ดีกว่าประเทศอื่นๆ และมีมาตรฐานการผลิตที่น่าเชื่อถือในระดับหนึ่ง และในด้านที่ตั้งของประเทศจีนนั้นตั้งอยู่ด้านตะวันออกของทวีปเอเชีย มีพื้นที่ 9.6 ล้านตารางกิโลเมตร นับว่าเป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดของทวีปเอเชีย มีพรมแดนติดต่อกับประเทศต่างๆ ทั้งหมด 15 ประเทศ ทำให้การคมนาคมขนส่งสินค้าสะดวกด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้นักลงทุนชาวจีนจำนวนมากสนใจที่จะเข้าไปลงทุนยังต่างประเทศมากขึ้นและหนึ่งในจำนวน 15 ประเทศ ที่นักลงทุนชาวจีนสนใจที่จะเข้ามาลงทุนนั้นก็คือประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และในปัจจุบันนี้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นระบบเปิดและยังมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อุตสาหกรรมการเกษตรเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศไทย โดยประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการส่งออกข้าวสูงที่สุดในโลก นอกจากนี้ยังเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรหลายชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด เป็นต้น ประเทศไทยได้เปรียบด้านยุทธศาสตร์ที่ตั้งซึ่งเปรียบเป็นประตูสู่ใจกลางเอเชีย ศูนย์กลางตลาดทางเศรษฐกิจที่มีอัตราการเติบโตสูงที่สุดในปัจจุบัน ประเทศไทยยังเป็นเส้นทางการค้าขายที่สะดวกกับจีน อินเดีย และประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) และเส้นทางเปิดกว้างสู่อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นตลาดใหม่ที่มีศักยภาพทางธุรกิจสูงประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งอาเซียน และมีบทบาท

สำคัญในการจัดตั้งและพัฒนาเขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟต้า) อาฟต้ามีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553 สำหรับสมาชิกดั้งเดิมของอาเซียน 6 ประเทศ (อาเซียน-6) ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไน ส่งผลให้ภูมิภาคอาเซียนเข้าระหว่างกันลดเหลือศูนย์ ขณะที่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนหรือกลุ่ม CLMV (Cambodia Laos Myanmar Vietnam) (กัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศพม่า และประเทศเวียดนาม) จะเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยมีความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ และสินค้าและบริการของไทยได้เข้าสู่ตลาดอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ นอกจากนี้ อาเซียนยังเป็นที่อาศัยของประชากรมากกว่า 500 ล้านคน ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมากกว่า 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ และมูลค่าการค้ารวมมากกว่า 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ต่อปี ส่วนในด้านการเมือง ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธที่เป็นมิตรและต้อนรับชาวต่างชาติ มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ประชาชนให้ความเคารพสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสูง และมีความเลื่อมใสศรัทธาในพุทธศาสนา ทั้งนี้ แม้ว่าประชากรส่วนใหญ่ของประเทศจะนับถือศาสนาพุทธ แต่ประเทศไทยเปิดกว้างยอมรับทุกศาสนา โดยพระมหากษัตริย์ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก ในทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยมีประชากร 65 ล้านคน มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การส่งออกที่แข็งแกร่ง และตลาดผู้บริโภคภายในประเทศที่ตื่นตัว นอกจากนี้ ทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ ประกอบกับแรงงานที่มีฝีมือและประสิทธิภาพยังช่วยดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ เสริมสร้างความมั่งคั่งให้ธุรกิจ และพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่งที่ทันสมัย การคมนาคมและโครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าเพื่อสร้างบรรยากาศในการดำเนินธุรกิจและการดำรงชีวิตที่ดีที่สุดในภูมิภาค อุตสาหกรรมชั้นนำของโลกที่นำเสนอสิ่งอำนวยความสะดวกอันทันสมัยและบริการสนับสนุนที่ตอบสนองความต้องการของทั้งบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ และบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อม นโยบายการลงทุนของประเทศไทยมีความชัดเจน โดยมุ่งเน้นการเปิดเสรีและส่งเสริมการค้าเสรี รัฐบาลส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะ เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างจริงจัง ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับจากผลการสำรวจนานาชาติให้เป็นแหล่งรองรับการลงทุนที่น่าดึงดูดที่สุดแห่งหนึ่งอย่างต่อเนื่อง รายงานธนาคารโลกว่าด้วยความสะดวกในการประกอบธุรกิจประจำปี พ.ศ. 2553 ได้จัดให้ไทยเป็นประเทศที่มีความสะดวกในการดำเนินธุรกิจมาเป็นอันดับที่ 12 ของโลก หน่วยงานรัฐบาลหลายหน่วยงานให้การสนับสนุนนักลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี การยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าและบริการสนับสนุนแก่กิจการลงทุนหลากหลายประเภท ในอุตสาหกรรมการผลิต บริษัทสามารถขอรับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้โดยไม่

กำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้น เงื่อนไขการใช้หุ้นส่วนในประเทศ หรือเงื่อนไขส่งออก เนื่องจากประเทศไทยปฏิบัติตามข้อตกลงขององค์การการค้าโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนยังเป็นผู้ประสานงานหลักของศูนย์บริการ

วิชาและใบอนุญาตทำงานซึ่งอำนวยความสะดวกให้พนักงานชาวต่างชาติของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนได้รับใบอนุญาตทำงานและวีซ่าระยะยาวอย่างรวดเร็วภายใน 3 ชั่วโมงหรือเร็วกว่านั้น นอกจากนี้ สำนักงานฯ ยังเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานของศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน หรือ OSOS ซึ่งได้เปิดให้บริการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา เพื่ออำนวยความสะดวกด้วยบริการแบบเบ็ดเสร็จและลดขั้นตอนด้านการลงทุน โดยการนำผู้แทนหน่วยงานภาครัฐกว่า 20 หน่วยงานมาให้บริการแก่นักลงทุน ณ สถานที่แห่งเดียว นอกเหนือจากการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแล้ว หน่วยงานอื่นๆ เช่น กรมส่งเสริมการส่งออก และหอการค้าประเทศต่างๆ ได้ให้การสนับสนุนที่เป็นประโยชน์และบริการต่างๆ ที่จำเป็นแก่นักลงทุนเช่นกัน ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจที่มั่นคงและอุตสาหกรรมสนับสนุนที่แข็งแกร่ง อุตสาหกรรมการผลิตของประเทศไทยได้เติบโตใหญ่และแตกแขนงออกไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในสาขาอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนามายาวนาน และอุตสาหกรรมใหม่ที่มีศักยภาพในการขยายตัวอย่างรวดเร็ว รัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมและชักจูงอุตสาหกรรม 6 สาขาหลัก ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ 1) เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร 2) พลังงานทดแทน 3) ยานยนต์ 4) อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) แพชั่น และ 6) บริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูงซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมบันเทิง บริการเพื่อสุขภาพ และการท่องเที่ยว ประเทศไทยมีชื่อเสียงระดับโลกในเรื่องมารยาทในการต้อนรับ ยิ่งไปกว่านั้น ความเป็นมิตรของคนไทย และความหลากหลายทางวัฒนธรรมทำให้นักลงทุนในประเทศไทยรู้สึกอุ่นใจและผ่อนคลาย

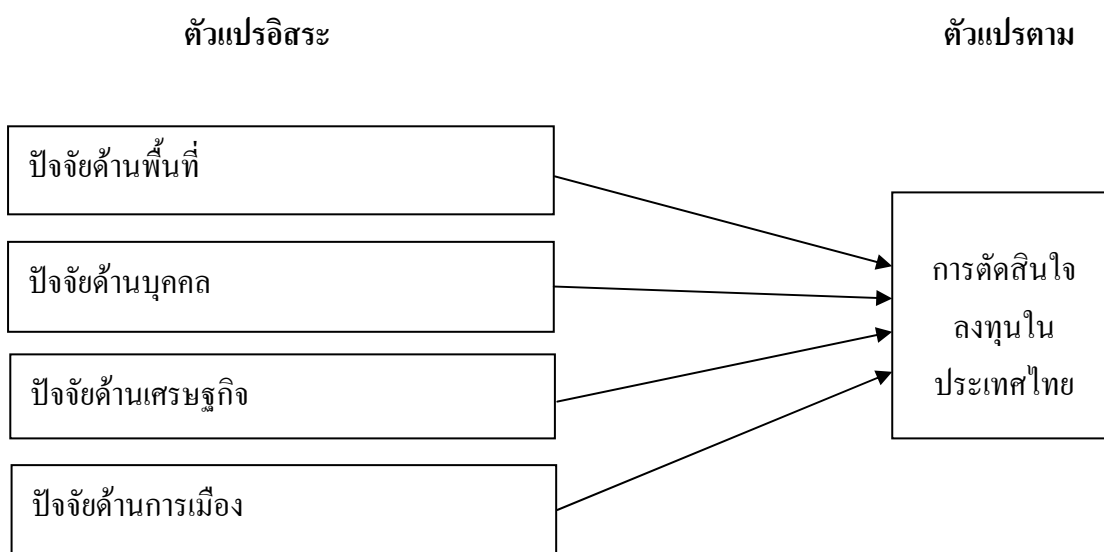
ดังนั้น การศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้นักลงทุนจากประเทศจีนเข้ามาลงทุนในประเทศไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุนชาวจีนที่มาลงทุนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยของนักลงทุนประเทศจีน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย จำแนกตามพฤติกรรมการลงทุนและปัจจัยส่วนบุคคล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนประเทศจีนที่มีผลต่อตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยรวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ซึ่งแสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

จากกรอบแนวคิดทางการวิจัย ผู้วิจัยมีสมมุติฐานดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันการตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านพื้นที่แตกต่างกันการตัดสินใจลงทุนในประเทศไทยแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านประชากรในการศึกษา คือ นักลงทุนชาวจีนที่ตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2555 มีจำนวน 109 โครงการ (หน่วยการวิเคราะห์เป็นโครงการ)
2. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยด้านพื้นที่ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยทางการเมือง ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจลงทุนในประเทศไทย

3. ด้านขอบเขตด้านสถานที่ การลงทุนในประเทศไทย
4. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ทำการสำรวจอยู่ระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักลงทุนชาวจีน หมายถึง คนจีนที่เข้ามาลงทุนและมีเชื้อชาติจีน สัญชาติจีน ที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย แต่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศจีน

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การแลกเปลี่ยนสินค้า และการบริการระหว่างประเทศ ประเทศใดที่จะพยายามผลิตสินค้าและบริการทุกประเภทโดยไม่มีการนำเข้าหรือส่งออก ประเทศนั้นจะพัฒนาได้ช้า และมาตรฐานการครองชีพของประชาชนจะต่ำ ถ้าพิจารณาในแง่ของบุคคลจะช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น

การลงทุนระหว่างประเทศ หมายถึง การที่ประเทศหนึ่งได้เคลื่อนย้ายทุนจากประเทศของตนมาลงทุนในอีกประเทศหนึ่ง โดยคาดว่าจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าในประเทศของตน และการลงทุนนี้อาจจะเป็นการลงทุนโดยตรง (Direct investment) หรือการลงทุนโดยอ้อม (Indirect investment or portfolio investment)

ปัจจัยด้านพื้นที่ หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเข้ามาลงทุนในที่แห่งนั้น ซึ่งปัจจัยด้านพื้นที่จะทำให้นักลงทุนตัดสินใจเลือกลงทุนในสถานที่นั้นหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับสภาพรวมของพื้นที่แห่งนั้น

ปัจจัยด้านบุคคล หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศนั้นๆ ซึ่งปัจจัยด้านบุคคลประกอบด้วยแรงงานคน อุปนิสัยของผู้ร่วมลงทุน รวมไปถึงวัฒนธรรมของประเทศที่เข้าไปลงทุนด้วย

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพรวมของเศรษฐกิจภายในประเทศที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนภายในประเทศนั้นๆ รวมไปถึงปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน เช่น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน

ปัจจัยด้านการเมือง หมายถึง ปัจจัยทางการเมืองนับว่ามีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจมากด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะ ในด้านนโยบายและความมั่นคงการปกครอง การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ หรือการยึดอำนาจ โดยรัฐบาลเผด็จการ จะมีส่วนทำให้เกิดปัญหาด้านการผลิต ต่างชาติไม่สามารถเข้าไปลงทุนด้านการผลิตได้ นอกจากนี้องค์กรธุรกิจภายในประเทศเองก็อาจต้องหยุดชะงักตามไปด้วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยที่ทำให้นักลงทุนชาวจีนมาลงทุนในประเทศไทย
2. เป็นข้อมูลในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย
3. เพิ่มการลงทุนต่างประเทศมายังประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากเงินทุนต่างประเทศในการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสินค้าแบบดั้งเดิมในประเทศไทย
4. เร่งการพัฒนาของอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการบริการเพื่อเพิ่มระดับโดยรวมของการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย